

О Т Ч Е Т

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА „ТУНДЖА“ ЗА 2019 г.

Програмата за развитие на туризма в община „Тунджа“ за 2019 г. е приета с Решение № 776 от Протокол №49 /28.02.2019 г. на Общински съвет „Тунджа“ и на основание чл. 11, ал. 1 от Закона за туризма и чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА.

Тя е разработена в съответствие с приоритетите на Областната стратегия за развитие 2014 - 2020 г. и съобразно задачите на Общинския план за развитие и съществуващите местни туристически ресурси и потребности.

Като **стратегическа цел** на програмата за развитието на туризма е изведено утвърждаването на конкурентоспособността и ефективността на туристическия сектор в община „Тунджа“ посредством оптимално използване на наличните ресурси, в съответствие с пазарните изискванията и потребителските очаквания за устойчиво развитие на туризма.

За изпълнение на стратегическата цел на програмата са формулирани следните подцели:

- Изграждане, развитие и подобряване на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на община „Тунджа“ – екотуризъм, селски, ловен и риболовен туризъм; Ремонт и текуща поддръжка на пътища, свързващи туристическите обекти и забележителности;
- Поддръжка на паметници на културата – исторически и архитектурни, манастири и църкви;
- Изграждане на туристически информационен център;
- Насърчаване на малкия и среден бизнес за развитие на туризма;
- Професионално обучение и повишаване квалификацията на заетите в туристическия и обслужващ бизнес;
- Създаване и укрепване на институционалната рамка за развитието на туризма в общината;
- Разумно използване на природната среда при създаването на условия за отдих и развлечение на жителите и гостите на общината.

Туризмът и туристическите дейности съчетават множество услуги като транспорт, хотелиерство и ресторантьорство, анимации, културни прояви и др., които строго погледнато принадлежат към отделни подсектори, но нито един самостоятелно не обхваща цялостно смисъла на понятието туризъм.

Територията на общината притежава потенциал за развитие на различни видове туризъм, сред които: културно-исторически и културно-познавателен, природен и екотуризъм, ловен и риболовен, велотуризм. Река Тунджа създава добри възможности за развитие на водния туризъм.

Наличието на 44 населени места от селски тип създава добри предпоставки за оползотворяване потенциала за развитие на селски туризъм в голяма част от селищата в общината.

Особеностите на агроклиматичния потенциал създават условия за развитие на винарството и за практикуване на винен туризъм. Местните винарски изби

Балар, Вила Меден, Шато Ботево и Марвин са специализирани в производството на редица висококачествени вина, сред които се открояват червени вина от сортовете Каберне Совиньон, Мерло и Сира. Налице са възможности за комбиниране между селски туризъм и дейности като велосипедни маршрути, спортен риболов, посещение на културни и природни забележителности организирани в туристически маршрути.

Общината целенасочено работи за постигане както на стратегическата цел, така и на подцелите на програмата. Като важни приоритети са определени: подобряване състоянието на техническата и социална инфраструктура, работата по изпълнение на спечелените по оперативни програми проекти, свързани с туризма, тяхното надграждане и постигане на устойчивост.

Реализираните през предходните години дейности по проектите „Тонзос – Магията на Тунджа” – Маркетинг на туристическа дестинация Тунджа – Стралджа – Ямбол – Боляррово”, продължават да бъдат здрава основа за развитие на туризма в общината. Изработените 5 туристически маршрута – общ и по един за всяка една община и 5 туристически пакета заедно с 3D продукти с триизмерно съдържание на новите комплексни туристически маршрути в региона в рамките на „Тонзос – Магията на Тунджа” – Маркетинг на туристическа дестинация Тунджа – Стралджа – Ямбол – Боляррово”, са поместени на сайта на община „Тунджа” (Туризмът в община „Тунджа”). По този начин продължава промотирането на туристическите маршрути, природното богатство и туристическия потенциал на региона като цяло.

С основополагащо значение е и осъщественият проект по програмата за Трансгранично сътрудничество „Тунджа и Сулоглу – Зелено бъдеще” по Приоритетна ос 2 „Подобряване качеството на живот”, област „Опазване на околната среда, природното, историческо и културно наследство”.

Основните дейности по него бяха свързани с рехабилитация на 1,2 км. общински път в лесопарк Бакаджик, ремонт и реконструкция на сградата на посетителски център на територията на Община „Тунджа”, изграждане на детски лагер на територията на Сулоглу, Република Турция и организацията на зелено училище за ученици от двете страни. Инвестициите по проекта бяха ориентирани към опазване на природните ресурси в трансграничния регион и за неговото утвърждаване като атрактивна дестинация за екологосъобразен туризъм.

През месец май 2019 година се осъществи акция за подновяване и маркиране на две от туристическите пътеки в лесопарк „Бакаджик”, като тази инициатива беше организирана от община „Тунджа”, клуба по туризъм към Народно читалище „Съгласие-1862” – град Ямбол, доброволци от Български червен кръст - Ямбол и клуба на ветераните туристи. Успешно бяха обновени и маркирани туристически пътеки, готови да посрещнат любители на екотуризма. По време на тази акция ветераните туристи запознаха присъстващите с факти за местната флора и фауна, с наименования на различните места в района.

Проектът „Разширяване на фестивали с иновативни подходи”, по Приоритетна ос 2. Устойчив туризъм, със съфинансиране от ЕС, с водеща организация Асоциация за насърчаване и поддържане на културата на Къркпънар, град Одрин, Турция и партньор община „Тунджа” приключи през 2018 г., но част от резултатите от проведените дейности имаха силен ефект и през изминалата 2019 г. Бяха подкрепени кукерските групи от община „Тунджа” чрез осигуряване на кукерски маски, колани, герданета и цървули.

Изрисуваните фасади на обществени сгради, с мотиви, които популяризират характерните кукерски традиции, създадоха благоприятна

културна и туристическа среда и се превърнаха в уникален фон на събития от Културния календар на общината, който през 2019 г. се обогати с нови прояви – „Кукериада“ и „Ромбана“.

Планираният от края на 2018 г. Национален кукерски празник „Кукериада – Тунджа, Долината на кукерите“ се проведе в периода 22-24 февруари 2019 г. в село Чарган и в останалите тунджански села с кукерски традиции. Неговата цел бе да бъде съхранена, представена и популяризирана уникалната и характерна кукерска традиция в България, в нейните автентични форми и прояви, като част от европейската културна съкровищница и световното културно наследство, както и като основа за развитие на туризма и патриотично възпитание на подрастващите. Празникът се проведе под патронажа и с финансовата подкрепа на Министерство на културата. „Кукериада - Тунджа, Долината на кукерите“ беше и най-масовото участие на тунджански кукерски групи откакто се организират фестивали, посветени на кукерската традиция.

След участието си в конкурсната програма гостуващите кукерски групи представиха без ограничение във време и регламент обичая си в населените места от общината със съхранени кукерски традиции.

Освен празник на автентичната традиция „Кукериада“ се превърна и в празник на възстановената такава. Много гости и жители на село Генерал Инзово имаха възможност да наблюдават обичая „Джамал“, представен от местна маскарадна група и „камили“ от селата Голям манастир, Роза, Безмер и Веселиново, както и на забравени вече женски маскарадни игри.

Националният кукерски празник има голям потенциал за фестивален, културен и селски туризъм на територията на община „Тунджа“. Изнесените празници по населени места дават възможност на туристите - ценители на кукерските игри, както и на специалисти и фолклористи да видят кукерските игри в тяхната автентична среда и целия ритуал, необременен от конкурсна програма, времетраене и регламент. „Кукериада“ има свой сайт в интернет, както и фейсбук – страница.

Внушителното откриване на „Кукериада“ бе с участието на Валя Балканска. Моменти от празника бяха излъчвани на живо в интернет и социалните мрежи, бе публикувана също информация за кукерските групи, както и анонси за предстоящи културни събития в общината.

Богата е и програмата посветена на Деня на община „Тунджа“, който е и Международен ден на Земята.

На 22 април 2019 г. отбелязахме по традиция празника. Празничната декада включи различни събития, популяризирайки тунджанския фолклор и традиции. През 2019 г. в рамките на Двадесетото издание на Общинския пролетен празник на хармонията и красотата „От Цветница до Гергьовден“ бе включено и пролетното надиграване „Ромбана“ - както са се наричали обичаят и моминските пролетни игри по Лазаровден в с. Генерал Инзово. Празникът в парка на село Генерал Инзово, където на две сцени паралелно протичаше надпяване и надиграване на колективите, събра стотици участници и гости, включително и от други общини. Широкият отзвук от провеждането на „Ромбана“, като ново събитие в Културния календар, също е показателен за потенциала на проявата за развитието на културния туризъм и туризма като цяло.

На 22 юни 2019, отново в парка на село Генерал Инзово, се проведе Общинският празник на традициите „Модата се мени, фолклорът остава“, на който селата от община „Тунджа“ представиха богатството на своите обичаи, традиционни носии и местни рецепти в красиво оформени кътове. „Модата се

мени, фолклорът остава“ отново събра много участници от общината и региона. Гост на празника беше г-н Константин-Кирил Иванов – изпълнителен директор на Организацията за управление на Тракийски туристически район.

Тези празници, както и много други от Културния календар, са събития, в чиято организация и провеждане активно участват народните читалища, а също така клубовете на пенсионера и младежките организации.

На територията на общината развиват дейност 40 читалища, 39 клуба на пенсионера, 11 регистрирани младежки организации и 3 неформални такива, регистрирани са 6 спортни и 14 футболни клуба, които получават подкрепата на общината при реализирането на своята дейност. Община „Тунджа“ съдейства също и за осигуряването и поддържането на клубните помещения и бази.

Осигурени са надеждни компютри и други технически средства в кметствата, кметските наместничества, учебните и детските заведения, социалните услуги, читалищата. Изградени са и функционират 10 информационни центъра с компютърни зали към читалищата. В общината няма населено място без Интернет. Електронната връзка между общината и населените места е пример за съвременна комуникация. През 2019 година община „Тунджа“ беше сред общините, спечелили ваучер по инициативата WiFi4EU на Европейската комисия, с който се подпомага изграждането на безплатна интернет мрежа на територията на общината. Финансирането по един ваучер е в размер на 15 000 евро, като чрез WiFi4EU Европейската комисия иска да насърчи безплатния достъп до безжичен интернет (Wi-Fi) за граждани и посетители на обществени места, като паркове, площади, обществени сгради, библиотеки, здравни центрове и музеи навсякъде в Европа.

Международните контакти с побратимените общини продължават да укрепват и през 2019 година. На провелия се Единадесети Българо-гръцки събор, от Република Гърция отново присъстваха представители от побратимената община Домоку, както и представители от Федерацията на гърците от Източна Румелия, област Еврос, от кметство с. Нео манастири, председателите на Женското, Етнографското и Спортното дружество.

Освен с община Домоку - Република Гърция, община „Тунджа“ е побратимена с Рузки административен район - Русия, с община Болград от Република Украйна, община Къркларели, Република Турция, община Мангуалде, Португалия и град Варта - Република Полша.

На 14.02.2019 година, по поканата на Областен център за българска култура в гр. Болград, Република Украйна, кукерската група на село Победа, община „Тунджа“, представи и популяризира уникалната кукерска традиция извън пределите на България с цел укрепване на приятелските и културните връзки. Групата взе участие в програмата на народния празник „Трифон Зарезан“.

Гостуването на художествени състави и официални делегации от побратимени общини, участието им в международни фестивали и събори, организирани от общината, както и участието на тунджански групи в такива прояви, са много добра презентация на общината като туристическа дестинация.

През изминалата 2019 г. бяха изрисувани фасадите или части от тях на различни обществени сгради в населените места на община „Тунджа“ - училища, детски градини, младежки клубове, читалища. Живописните рисунки са резултат от провеждането на общностни пленери на открито на тема „Да нарисуваме толерантността“, като част от дейностите по проект „КОМПАС - Интегрирани мерки за социално включване в община „Тунджа“. В резултат от провеждането на

пленерите, наред със специфичните цели на проекта, бе променен обликът на сградите и населените места като цяло.

Положителна промяна в облика на населените места внесоха и ремонтираните площадни пространства в селата Кабиле и Калчево, което има и нова зрителна зала. Извършени са текущи ремонти по уличната мрежа, ремонти на читалищата в с. Меден кладенец, Каравелово и други дейности, които имаха видим резултат за тунджанци и гости на общината.

Община „Тунджа“ притежава потенциал за развитие на туризма, който не е разгърнат напълно, поради някои фактори, които задържат неговото развитие, а именно: ниско ниво на изграденост и поддържане на туристическата инфраструктура, недостатъчна реклама на обектите и възможностите за практикуване на различни видове туризъм и не на последно място липса на достатъчно финансови ресурси.

Развитието на туризма следва да се насочи към създаване на условия за преодоляване на тези и още редица други сериозни проблеми.

Общината продължава разработването и реализирането на проекти, с цел преодоляването им и устойчиво развитие на туризма. В края на 2019 година, със заповед на Изпълнителния директор на Държавен фонд Земеделие, е одобрена първата процедура за подбор на проектни предложения на Местна инициативна група „Тунджа“ по Програмата за развитие на селските райони в рамките на Стратегията за местно развитие. По Процедурата за подбор по Подмярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване инфраструктура за отдых, туристическа инфраструктура“ е одобрен за финансиране проектът на община „Тунджа“ за изграждане на Приложен туристически и учебен център за развитие и съхраняване на местни традиции, обичаи и занаяти в село Генерал Инзово. Стойността на одобреното финансиране е в размер на 337 210, 43 лева, а реализацията на проекта ще допринесе за популяризиране на местното културно наследство.

Отчетът за изпълнение на Годишната програма за развитие на туризма в община „Тунджа“ за 2019 г. е разгледан и приет на заседание на Консултативния съвет по въпросите на туризма проведено на 20.02.2020 година.